

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра захисту рослин ім. А.К. Мішньова

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ ТА ЗНЕЗАРАЖЕННЯ
ОБ'ЄКТІВ РЕГУЛЮВАННЯ У ЗАХИСТІ І КАРАНТИНІ РОСЛИН
(вибірковий)**

Реалізується в межах освітньої програми

ЗАХИСТ І КАРАНТИН РОСЛИН

за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин»
(шифр, назва)

на другому рівні вищої освіти (магістерський)

Суми - 2026

Розробник:

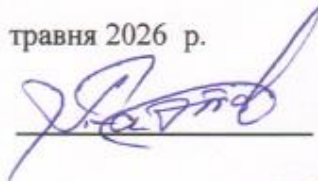

А.О. Бурдулянюк, к.с.-г.н., доцент кафедри захисту рослин
доц. А.К. доц. А.К. Мішньова

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Протокол № 15 від 11 травня 2026 р.

Завідувач кафедри

Валентина Татарінова

Погоджено:

Гарант освітньої програми

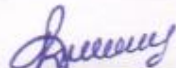
Валентина Татарінова

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Сергій ГОРБАСЬ

Рецензія на робочу програму (додається) надана

(підпис)

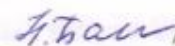
(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі 22.06 червня 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК 4. Нормативно-правові відносити та знезараження об'єктів регулювання у захисті і карантині рослин						
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Захисту рослин ім. А.К. Мішньова						
3.	Статус ОК	Вибірковий						
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Захист і карантин рослин / 202 – Захист і карантин рослин						
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркового ОК)	ОП- Агрономія						
6.	Рівень НРК	7 рівень						
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 15 тижнів;						
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0						
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)					Самостійна робота	
		Всього	Лекційні		Практичні			
		150	денна 30	заоч. -	денна 30	заоч. -	денна 90	заоч. -
10.	Форма контролю	Іспит						
11.	Мова навчання	Українська						
12.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бурдуланюк Алла Олександрівна						
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри захисту рослин ім. А.К. Мішньова кабінет 23 корпусу кафедри захисту рослин ел. адреса: burdalla@ukr.net Профайл викладача - https://surl.li/clcqlc Консультації: очна - щопонеділка 1300-1400; онлайн через Viber - понеділок-п'ятниця з 12.15 до 13.00						
13.	Загальний опис освітнього компонента	Особлива роль в розробці та проведенні законодавчих та нормативноправових актів в галузі карантину рослин, узгодженні принципів карантинних регламентацій належить міжнародним організаціям з карантину рослин, в діяльності яких Україна бере активну участь. Основні законодавчі документи: Закон України про карантин рослин. Статут держ. служби з карантину рослин. Державні стандарти. Закон України “Про карантин рослин” визначає загальні правові, організаційні та фінансово-економічні основи карантину рослин, діяльність державних органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян, спрямовану на запобігання завезенню та поширенню відсутніх на території України небезпечних шкідників, хвороб рослин і бур'янів. Ці питання і покликана вирішувати дисципліна «Нормативно-правові відносити у захисті і карантині рослин».						
14.	Мета освітнього компонента	Мета: оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навиками щодо заповнення та видачі фіто санітарних сертифікатів та нормативно-правового забезпечення						

		карантину рослин Завдання: знати основні законодавчі документи: Закон України про карантин рослин; статут державної служби з карантину рослин; державні стандарти. Навчитися заповнювати карантинні, фітосанітарні сертифікати та інші нормативно-правові документи забезпечення карантину рослин. <i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</i> історію заснування та організаційну структуру ФАО. Основні напрямки діяльності ФАО. Основи конвенції створення ЄОЗР. Мету та функції ЄОЗР. Основні принципи та функції УФСЗ. Суть міжнародного стандарту про принципи карантину взгідно вимог СОТ. Суть міжнародного стандарту про регульовані не карантинні шкідники. Суть міжнародного стандарту про керівництво з аналізу ризику шкідника. Суть міжнародного стандарту про принципи регулювання дерев яного пакувального матеріалу. Мету та функції фіто санітарних сертифікатів. Вимоги до оформлення фіто санітарних сертифікатів. Принципи видачі фіто санітарних сертифікатів. уміти: користуватись основними правовими документами з карантину рослин, опрацьовувати основні положення нормативно-правових документів, користуватись міжнародними стандартами, правильно оформляти і видавати фітосанітарні та карантинні сертифікати.
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Пререквізити: Основи карантину рослин, Карантинні хвороби, Карантинні шкідники. Постреквізити: Знезараження об'єктів регулювання; Атестація (виконання і захист Кваліфікаційної роботи та атестаційний іспит).
16.	Політика академічної доброчесності	Академічна доброчесність у СНАУ регулюється низкою нормативних документів, які розміщені на офіційному сайті ЗВО https://snaeu.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/. Ці документи визначають академічну доброчесність та містить вказівки щодо процедури, якої слід дотримуватися, коли учасник освітнього процесу порушив академічну доброчесність. Політика курсу Студенту рекомендовано не пропускати заняття, мати відповідний зовнішній вигляд, старанно виконувати завдання, активно брати участь у навчальному процесі. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені Тематичні завдання виконувати у визначений час за попередньою домовленістю з викладачем. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Інклюзивність навчального процесу для осіб з особливими потребами застосовується з урахуванням їхніх можливостей та потреб (дистанційне навчання в системі Moodle тощо).
17.	Ключові слова	Закон України про захист і карантин рослин, знезараження, об'єкти регулювання, фумігація, фуміганти, підкарантинна продукція.

18.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1188
-----	------------------------------------	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН 5 Обирати, розробляти і застосовувати з урахуванням новітніх досягнень науки і виробництва ефективні методи захисту рослин від шкідливих організмів з використанням інформації щодо фітосанітарного	ПРН 9. Розробляти, обґрунтовувати та застосовувати фітосанітарні заходи захисту до рослинних багатств країни і навколишнього	ПРН 12. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів	ПРН 13. Систематизувати дані спалахів чисельності регульованих шкідливих організмів за матеріалами фітосанітарних служб і наукових установ, а також	
ДРН 1. Уміти використовувати міжнародний стандарт про принципи карантину згідно вимог СОТ та міжнародного стандарту про регульовані не карантинні шкідники, міжнародний стандарт про керівництво з аналізу ризику шкідника., міжнародний стандарт про принципи регулювання дерев'яного пакувального матеріалу.				+	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Письмовий екзамен. Невеликі тести (до 5 хв.). Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 2. Уміти оформляти фіто санітарні та карантинні сертифікати. Знати принципи видачі				+	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Письмовий екзамен. Невеликі тести (до 5 хв.). Співпраця здобувачів у

фітосанітарних сертифікатів та застосовувати на практиці.					групі та здатність працювати зосереджено. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 3. Вміти користуватись основними правовими документами з карантину рослин, опрацьовувати основні положення нормативно-правових документів.					Доповідь з презентацією, підсумковий екзаме́н. Невеликі тести (до 5 хв.). Співпраця здобувачів у групі та здатність працювати зосереджено. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Захист практичних робіт. Аналіз фахових текстів чи даних. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ) Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Рекомендована література
	денна форма						
	Ус ьо го	у тому числі					
		л	п	ла б	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1. Основні законодавчі документи з карантину рослин							
Тема 1: Вступ.	2	2					
Тема 2. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН ФАО	6	2	4				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 3. Конвенція про створення Європейської та середземноморської організації з карантину та захисту рослин.	2	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 4: Угода всесвітньої торгової організації про застосування санітарних та фітосанітарних заходів.	2	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 5: Міжнародні стандарти з	2	2	2				1-7, електронні

фітосанітарних заходів. Принципи карантину рослин в міжнародній торгівлі						ресурси 1-4
Тема 6: Принципи підготовки та вказівки щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2	2	2			1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 7. Вимоги країн-експортерів стосовно підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2	2	2			1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 8. Перелік підкарантинних матеріалів і об'єктів: підкарантинні матеріали; підкарантинні об'єкти.	15		-	-		15 1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 9. Порядок ввезення підкарантинних матеріалів із-за кордону	15		-	-		15 1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 10. Порядок експорту та реекспорту підкарантинних матеріалів. перевезення підкарантинних матеріалів в межах країни	15		-	-		15 1-7, електронні ресурси 1-4
Усього за модуль 1	73	14	14			45
МОДУЛЬ 2. Міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів. Фітосанітарні сертифікати						
Тема 11: Принципи підготовки та вказівки щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 12. Вимоги країн-експортерів стосовно підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 13. Методи знезараження підкарантинної рослинної продукції. проведення знезараження рослинної продукції, транспортних засобів, ґрунту.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 14. Фуміганти та їх замітники.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 15. Порядок і правила із знезаражування (фумігації) об'єктів регулювання препаратами на основі фосфіну в трюмах морських і річкових суден.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 16. Підготовка елеваторів, складських приміщень, переробних та інших підприємств до проведення знезараження 1.Механічна очистка обладнання	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 17. Заходи, щодо забезпечення пожежо-, вибухо-, санітарно-профілактичної безпеки при проведенні фумігаційних робіт.	2	2				1-7, електронні ресурси 1-4

Тема 18 Вивчити перелік підкарантинних матеріалів і об'єктів	2	2					1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 19. Вивчити перелік карантинних організмів, відсутніх в Україні (Список а-1), обмежено поширених в Україні (Список а-2), регульованих некарантинних шкідливих організмів (Список б).			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 20. Вивчити методи відбору у процесі карантинного огляду та експертизи.			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 21. Вивчення порядку проведення фітосанітарної експертизи			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 22. Вивчення порядку проведення ентомологічної експертизи. Методи ентомологічної експертизи продуктів запасу			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 23. Вивчити методи фітопатологічної експертизи підкарантинних матеріалів			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 24. Вивчити методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 25. Вивчити методи вірусологічної експертизи підкарантинних матеріалів			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 26. Вивчити методи гельмінтологічної експертизи підкарантинних матеріалів.			2				1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 27. Карантинний стан України станом на 01.01.21 р.: шкідники рослин, хвороби рослин, вірусні хвороби, нематоди, бур'яни.	15		-	-		15	1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 28. Оформлення карантинних документів	15		-	-		15	1-7, електронні ресурси 1-4
Тема 29. Шкідники, хвороби рослин та бур'яни, які мають карантинне значення в Україні	15		-	-		15	1-7, електронні ресурси 1-4
Усього за 2 модуль	77	16	16		-	45	
Усього годин	150	30	30		-	90	

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Вступ. 1. Термін «карантин».	2

	2. Розвиток карантину рослин за кордоном. 3. Початок карантинного законодавства. 4. Карантин у радянські часи. 5. Карантин у незалежній Україні.	
2	Тема 2. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН ФАО 1. Історія заснування продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО). 2. Організаційна структура. 3. Конференція ФАО. 4. Департаменти ФАО	2
3	Тема 3. Конвенція про створення Європейської та середземноморської організації з карантину та захисту рослин. 1. Постанова про вступ України до Конвенції ЄОЗР 2. Конвенція про створення ЄОЗР	2
4	Тема 4: Угода всесвітньої торгової організації про застосування санітарних та фітосанітарних заходів. 1. Статті 1-13	2
5	Тема 5: Міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів. Принципи карантину рослин в міжнародній торгівлі 1. Транспарентність санітарних та фітосанітарних нормативних актів 2. Процедури контролю, інспекції та ухвалення 3. Регулювання дерев'яного пакувального матеріалу, що використовується в міжнародній торгівлі ФАО 4. Регулятивні вимоги 5. Процедури, що застосовуються перед експортуванням та при імпортуванні	2
6	Тема 6: Принципи підготовки та вказівки щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів. 1. Ухвалення 2. Застосування 3. Перегляд і доповнення 4. Визначення та аббревіатура 5. Основні вимоги 6. Загальні вимоги	2
7	Тема 7. Вимоги країн-експортерів стосовно підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів. 1. Короткий виклад вимог 2. Основні вимоги щодо аналізу ризику шкідника 3. Оцінювання ризику шкідника 4. Географічні та законодавчі критерії 5. Критерії економічної значущості 6. Можливість інтродукції	2
8	Тема 8. Методи знезараження підкарантинної рослинної продукції, проведення знезараження рослинної продукції, транспортних засобів, ґрунту. Ч.1. 1. Методи знезараження підкарантинної рослинної продукції. 2. Властивості фумігантів. 3. Способи проведення фумігації. Дотримання експозиції при проведенні фумігації. 2. Дегазація вантажів у трюмах.	2
9	Тема 9. Фуміганти та їх замінники. 1. Бромистий метил.	2

	1.1.Основні характеристики. 1.2.Використання та механізм дії. 2.Фосфін (фосфористий водень). Основні характеристики. 2.1.Основні характеристики. 2.2. Властивості. 3. Вуглекислий газ. 3.1.Основні характеристики. 3.2..Застосування.	
10	Тема 10. Порядок і правила із знезаражування (фумігації) об'єктів регулювання препаратами на основі фосфіну в трюмах морських і річкових суден. Ч.1. 1.Загальні положення. 2.Загальні знання про фумігацію на основі фосфористого водню (фосфіну). 3.Технологія знезаражування зерна, зернопродуктів і сільськогосподарських вантажів на суднах і баржах.	2
11	Тема 9. Порядок і правила із знезаражування (фумігації) об'єктів регулювання препаратами на основі фосфіну в трюмах морських і річкових суден Ч 2. 1.Організація робіт і підготовка до закладання фуміганта. 2.Технологія знезаражування вантажу в порту навантаження. 3.Технологія транзитної фумігації.	2
12	Тема 10. Порядок і правила із знезаражування (фумігації) об'єктів регулювання препаратами на основі фосфіну в трюмах морських і річкових суден. Ч3. 1.юДегазація фумігованих вантажів у рейсі. 2.Заходи при вивантаженні фумігованого вантажу.	2
13	Тема 13 . Підготовка елеваторів, складських приміщень, переробних та інших підприємств до проведення знезараження 1.Механічна очистка обладнання	2
14	Тема 14. Заходи, щодо забезпечення пожежо-, вибухо-, санітарно-профілактичної безпеки при проведенні фумігаційних робіт. Ч. 1. 1. Санітарно-профілактичне забезпечення безпеки фумігаційних робіт. 2. Порядок проведення санітарного контролю при фумігації експортного зерна на суднах і баржах. 3. Заходи особистої і суспільної безпеки.	2
15	Тема 15. Заходи, щодо забезпечення пожежо-, вибухо-, санітарно-профілактичної безпеки при проведенні фумігаційних робіт. Ч.2. 1. Надання першої медичної і лікарської допомоги. 2. Отруєння фосфіном при вдиханні. 3. Отруєння фосфіном при влученні в шлунок. 4. Потрапляння фосфіну на шкіру.	2
	Разом	30

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вивчити продовольчу та сільськогосподарську організацію ООН ФАО	4

2	Тема 2. Вивчити конвенцію про створення Європейської та середземноморської організації з карантину та захисту рослин.	2
3	Тема 3: Вивчити угоду Всесвітньої торгової організації про застосування санітарних та фітосанітарних заходів.	2
4	Тема 4: Вивчити міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів. Принципи карантину рослин в міжнародній торгівлі	2
5	Тема 5: Вивчити принципи підготовки та вказівки щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2
6	Тема 6. Вивчити вимоги країн-експортерів стосовно підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.	2
7	Тема 7 Вивчити перелік підкарантинних матеріалів і об'єктів	2
	Тема 8. Вивчити перелік карантинних організмів, відсутніх в Україні (Список а-1), обмежено поширених в Україні (Список а-2), регульованих некарантинних шкідливих організмів (Список б).	2
8	Тема 9. Вивчити методи відбору у процесі карантинного огляду та експертизи.	2
9	Тема 10. Вивчення порядку проведення фітосанітарної експертизи	2
10	Тема 11. Вивчення порядку проведення ентомологічної експертизи. Методи ентомологічної експертизи продуктів запасу	2
11	Тема 12. Вивчити методи фітопатологічної експертизи підкарантинних матеріалів	2
12	Тема 13. Вивчити методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів	2
13	Тема 14. Вивчити методи вірусологічної експертизи підкарантинних матеріалів	2
14	Тема 15. Вивчити методи гельмінтологічної експертизи підкарантинних матеріалів.	2
	Всього	30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Перелік підкарантинних матеріалів і об'єктів: підкарантинні матеріали; підкарантинні об'єкти.	15
2	Тема 2. Порядок ввезення підкарантинних матеріалів із-за кордону	15
3	Тема 3. Порядок експорту та реекспорту підкарантинних матеріалів. перевезення підкарантинних матеріалів в межах країни	15
4	Тема 4. Карантинний стан України станом на 01.01.21 р.: шкідники рослин, хвороби рослин, вірусні хвороби, нематоди, бур'яни.	15
5	Тема 5. Оформлення карантинних документів	15
	Тема 6. Шкідники, хвороби рослин та бур'яни, які мають карантинне значення в Україні	15
6	Разом	90

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена)	Кількість	Методи навчання (які)	Кількість
-----	--	-----------	-----------------------	-----------

	викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	годин	види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	годин
ДРН 1. Уміти використовувати міжнародний стандарт про принципи карантину згідно вимог СОТ та міжнародного стандарту про регульовані не карантинні шкідники, міжнародний стандарт про керівництво з аналізу ризику шкідника., міжнародний стандарт про принципи регулювання дерев'яного пакувального матеріалу.	– словесні (навчальна Тема , бесіда, розповідь, пояснення, навчальна дискусія); – наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація); – практичні (вправа, дослід, практична робота); – за логікою викладу (індукція, дедукція); – за рівнем пізнавальної активності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі);	20	Уважне читання конспектів і продумування проблемних питань лекцій, рішення завдань; – відвідування бібліотеки, робота з різноманітною літературою, ведення записів, конспектів; – обговорення навчального матеріалу з іншими	30
ДРН 2. Уміти оформляти фіто санітарні та карантинні сертифікати. Знати принципи видачі фітосанітарних сертифікатів та застосовувати на практиці.	– інтерактивних методів навчання (інтерактивні технології колективно-групового та кооперативного навчання: загальне коло, мікрофон, незавершені ідеї, мозковий штурм, casemетод, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, коло ідей);	20	студентами без участі викладача; – підготовка доповідей, повідомлень, реферату, презентацій; – виконання індивідуального завдання;	30
ДРН 3. Вміти користуватись основними правовими документами з карантину рослин, опрацьовувати основні положення нормативно-правових документів.	– нетрадиційні методи навчання (викладач як модератор, ігрове проектування).	20	використання ПК	30
Всього		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та формативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентами та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити, досягнуті чи ні встановлені результати навчання. Для цього і використовуються декілька методів одночасно.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності студента у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуль 1, модуль 2) та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень

студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Частка у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. (Модуль 1. Основні законодавчі документи з карантину рослин; Теми 1-10).	35 балів / 35%	2 семестр, 6 тиждень
4.	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання (Модуль 2. Міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів. Фітосанітарні сертифікати. Теми 11-29)	35 балів / 35%	2 семестр, 15 тиждень
5.	Письмовий екзамен (різновид – тестовий у поєднанні з розгорнутою відповіддю на індивідуальне завдання)	30 балів / 30%	2 семестр, екзаменаційна сесія

Форми проведення іспиту: письмова, усна (різновид – тестова та відповідь на індивідуальне завдання). Вибір форми іспиту пропонується викладачем навчальної дисципліни, схвалюється кафедрою та підтримується методичною факультету, про що і зазначається у програмі навчальної дисципліни.

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<18 балів	19-24 балів	25-29 балів	30-35 балів
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. (Модуль 1. Основні законодавчі документи з карантину рослин; Теми 1-10).	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні неточності	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми, продемонстровано здатність до критичної оцінки різних джерел інформації, вдумливість, зроблені висновки щодо використання отриманих знань у професійній діяльності
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання (Модуль 2. Міжнародні стандарти з	<18 балів	19-24 балів	25-29 балів	30-35 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та

фітосанітарних заходів. Фітосанітарні сертифікати. Теми 11-29)		повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу		удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми,
Письмовий екзамен (різновид – тестовий у поєднанні з розгорнутою відповіддю на індивідуальне завдання)	<14 балів	14-19 балів	20-25 балів	26-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми.

Критерії оцінювання результатів навчання

Відмінно (90–100 балів)

Здобувач вищої освіти демонструє глибокі та системні знання теоретичного матеріалу, вільно оперує професійною термінологією, аргументовано аналізує та узагальнює інформацію. Графічні роботи виконані повністю, відповідно до встановлених вимог, відзначаються високою якістю оформлення, творчим підходом та обґрунтованістю проєктних рішень. Під час захисту здобувач демонструє вміння аргументовано відстоювати власні рішення та відповідати на додаткові запитання. У письмових роботах та на іспиті допускаються лише несуттєві неточності.

Добре (75–89 балів)

Здобувач вищої освіти володіє основним теоретичним матеріалом, правильно використовує професійну термінологію та здатний застосовувати набуті знання під час виконання практичних завдань. Графічні роботи виконані в повному обсязі, проте можуть містити окремі неточності в оформленні або обґрунтуванні рішень. Під час захисту та складання підсумкового контролю здобувач допускає незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння навчального матеріалу.

Задовільно (60–74 бали)

Здобувач вищої освіти засвоїв основний зміст навчальної дисципліни на достатньому рівні, проте його знання є фрагментарними та недостатньо систематизованими. Під час виконання графічних робіт і тестових завдань допускаються помилки, окремі проєктні рішення є недостатньо обґрунтованими. Відповіді на запитання характеризуються неповнотою та потребують додаткових уточнень. Здобувач здатний виконувати типові завдання за зразком або за допомогою викладача.

Незадовільно (0–59 балів)

Здобувач вищої освіти не засвоїв основних положень дисципліни, демонструє недостатній рівень теоретичних знань та практичних навичок. Графічні роботи виконані частково або не відповідають встановленим вимогам, відсутнє належне обґрунтування прийнятих рішень. Під час контролю знань допускаються суттєві помилки, відповіді є неповними або неправильними. Здобувач не здатний самостійно виконувати типові професійні завдання та не досягає програмних результатів навчання.

5.2. Формативне оцінювання

Формативне оцінювання (assessment) є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самих здобувачів. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого

навчання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Невеликі тести (до 5 хв.)	Щотижнево, наприкінці практичного заняття
2	Співпраця здобувачів у групі та здатність працювати зосереджено	Щотижнево, упродовж семестру
3	Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	Щотижнево, упродовж семестру
4	Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань	Щотижнево, упродовж семестру
5	Захист практичних робіт	Щотижнево, упродовж семестру
6	Аналіз фахових текстів чи даних	Щотижнево, упродовж семестру
7	Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми	Щотижнево, упродовж семестру
8	Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання	2-10 тиждень
9	Оволодіння навичками та уміннями при спостереженні	Щотижнево, упродовж семестру
10	Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань	Щотижнево, упродовж семестру

1.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі під час вивчення ОК (2 сем -іспит)

модуль 1 0-35 балів	модуль 2 0-35 балів	Підсумкове оцінювання	Сума
1-10	11-29	30	100
35	35		

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестрової (підсумкової) атестації у формі екзамену:

- до 70 балів – за результатами модульного контролю упродовж семестру;
- до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Карантинні хвороби рослин: навчальний посібник /В.І.Татарінова, О.М.Бакуменко,
2. А.О.Бурдуланюк. Суми: «Мрія-1», 2024. 298 с.
3. Сикало О.О. Знезараження об'єктів регулювання. Навчальний посібник. НУБіП України. 2024.
4. Станкевич С. В., Положенець В. М., Кабанець В. М. та ін. Засоби захисту рослин від шкідливих організмів: навчальний посібник Житомир: Рута, 2023. 428 с.
5. Станкевич С. В. та ін. Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів) : навчальний посібник. Харків. 2021 р. 460 с.
6. Вергелес П. М., Пінчук Н. В., Коваленко Т. М. Карантин рослин: навчальний посібник. Вінниця : ВНАУ. 377 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Бурдуланюк А.О., Рожкова Т.О., Татарінова В.І., Дмитрівський І.О. Знезараження об'єктів регулювання. Навчальний посібник – Суми: СНАУ, 2018. – 126 с. (протокол № 8 від 22 травня 2018 року).

2. Нормативно-правове забезпечення карантину рослин. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи для студентів 1 курсу ОС магістр спеціальності 202 “Захист і карантин рослин” денної форми навчання. - Суми, СНАУ, 2018 рік, 30 ст., бібл. 10. Укладачі: Бурдуланюк А.О., Рожкова Т.О., Татарінова В.І.

6.1.3. Електронні ресурси

1. Інструкція по знезараженню (фумігації) зерна препаратами на основі фосфіду алюмінію. Режим доступу: <http://www.grasp.com.ua/uk/content/instrukciya-po-znezarazhennyu-fumigaciyi-zerna-preparatami-na-osnovi-fosfidu-alyuminiyu>
2. Головне управління Держпродспоживслужби в Сумській області. Режим доступу: <http://udpss.sumy.ua>
2. Державна служба з карантину рослин в Україні Матеріал з Вікіпедії Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Державна_служба_з_карантину_рослин_України
3. Закон України про карантин рослин. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>

6.2. Додаткові джерела

1. Бурдуланюк А.О., Рожкова Т.О., Татарінова В.І., Дмитрівський І.О. Знезараження об'єктів регулювання. Навчальний посібник – Суми: СНАУ, 2018. – 126 с. (протокол № 8 від 22 травня 2018 року)
2. Бурдуланюк А.О., Рожкова Т.О., Татарінова В.І. Нормативно – правові відносини у захисті рослин. Навчальний посібник – Суми: СНАУ, 2018. – 84 с. (протокол № 7 від 18 квітня 2018 року).
3. Ілюстрований довідник регульованих шкідливих організмів в Україні / [Борзих О. І., 4. Башинська О. В., Константінова Н. А. та ін.] ; за ред. А. Г. Білик. – К. : Укрголовдержкарантин, 2009. – 248 с
4. Закон України Про внесення змін до Закону України «Про карантин рослин». К. 2016. – 23 с.
5. Збірник нормативних документів з карантину рослин в Україні / Навчально-практичний посібник. Суми : Козацький вал, 2005. – 527 с.
6. Карантинні шкідливі організми. Частина 2. Карантинні хвороби : Підручник / О. О. Сикало, О. М. Мовчан, І. Д Устінов. – За ред.. О. О. Сикало. – К. : Колобіг, 2005. – 412 с.
7. Мовчан О. М. Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники. – К. : Світ, 2002. – 288 с.

8. Основи карантину рослин. Бурдуланюк А.О. Рожкова Т.О., Татаринова В.І. Навчальний посібник (Навчальний посібник (конспект лекцій, завдання для лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студента) для студентів 4 курсу факультету Агротехнологій та природокористування, спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» ОС «Бакалавр» – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2019. – 151 с.
9. Пилипенко Л.А., Кудіна Ж.Д., Мар'юшкіна В.Я., Сикало О.О. та інші. Аналіз ризику карантинних організмів. - Навчальний посібник. – 2012. - К.: Колобіг 55 с.
10. Сикало О.О., Чернега Т.О., Дащенко А.В. Міжнародні фітосанітарні стандарти. Навчальний посібник. – 2016. - К.: КОМПРИНТ, 346 с.
11. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи підкарантинних матеріалів: навч. посібник / С. В. Станкевич – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 255 с.
12. Татаринова В. І., Бурдуланюк А. О., Рожкова Т. О., Деменко В.М. Фітопатогенний контроль агроценозів зернових культур // Вісник СНАУ: Агрономія і біологія – Суми, 2018. Випуск 3 (35) 2018. с. 8 - 13.
13. Татаринова В.І., Рожкова Т.О., Бурдуланюк А.О. Методи випробувань засобів захисту рослин. Навчальний посібник (конспект лекцій, завдання для ЛПЗ та самостійної роботи) для студентів І курсу спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» денної форми навчання / Суми: СНАУ, 2018. – 127 с. (протокол № 7 від 18 квітня 2018 року).
14. Закон України «Про державне регулювання сфери захисту рослин» 2024 р.
15. Закон України «Про захист рослин» (з правками № 4017-IX від 10.10.2024 р.)
16. Закон України «Про карантин рослин» (з правками № 4341-IX від 27.03.2025 р.)

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.
4. Електронна база даних з програмою «Agrobases». Веб-версія: <https://agrobasesapp.com/>
5. Програма Greenval. Веб-версія: <https://greenval.org/about>

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
Нормативно-правові відносити та знезараження об'єктів регулювання у захисті і карантині рослин

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП Захист і карантин рослин

(підпис)

Віктор ДЕМЕНКО

(ПІП)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри захисту рослин)

(підпис)

(ПІП)

Олександр ЄМЕЦЬ